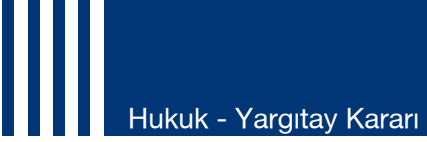

Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası

Hukuk - Yargıtay Kararı

Derleyen: Av. Ertan İREN

T.C.
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/12297
KARAR NO:2004/1946
KARAR TARİHİ:11.02.2004

KARAR ÖZETİ: İŞVERENİN HAKLI NEDENLE İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESHİ

Davacının Sulh Ceza Mahkemesindeki açık beyanına ve alkol tespit tutanağına rağmen kolonya sürülmesinin alkol tespit aletine etkisi ile ilgili olarak alınan raporun 5-10 dakika içinde ölçüldüğü takdirde etkili olabileceği şeklindeki bildirimde değer verilerek davacının alkollü araç kullanmadığının kabulü, dosyadaki bilgi ve belgelere ve maddi olgulara uygun düşmez. Davacının iş sözleşmesinin 1475 sayılı İş Kanunu'nun 17/II maddesindeki doğruluk ve bağlılık kuralına uymamaktan dolayı feshedilmesi doğrudur.

DAVA: Davacı, ihbar, kıdem tazminatı, ikramiye, yakacak fark alacağı, melbusat farkı, vergi iade, ilave ödeme ile izin ücreti alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI:

Davacının olay günü % 114 promil alkollü şekilde işverene ait yolcu otobüsünü kullanırken kaza yaptığı ve bir kişinin yaralanmasına sebebiyet verdiği dosya içindeki trafik alkol tespit tutanağı ile davacının dosya içindeki Sulh Ceza Mahkemesinin 18.09.1998 tarihli celsesindeki açık beyanı ile sübut bulmuştur. Davacının bu açık kabulüne ve alkol tespit tutanağına rağmen kolonya sürülmesinin alkol tespit aletine etkisi ile ilgili olarak alınan raporun 5-10 dakika içinde ölçüldüğü takdirde etkili olabileceği şeklindeki bildirimde değer verilerek davacının alkollü araç kullanmadığının kabulü dosyadaki bilgi ve belgelere ve maddi olgulara uygun düşmez.

Davacının iş sözleşmesinin 1475 sayılı İş Kanunu'nun 17/II maddesindeki doğruluk ve bağlılık kuralına uymamaktan dolayı feshedilmesi doğrudur. Disiplin Kurulu Kararında, somut olay "Alkollü araç kullanma" olarak açıkça belirtilmiş olup aynı Yasanın 77. maddesinden söz edilmiş olması bu sonucu değiştirmez.

Bu nedenlerle davacının iş sözleşmesinin haklı nedenle feshedildiğinin kabul edilmesi ve ihbar, kıdem tazminatı isteklerinin reddi gerekirken kabulü bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 11.02.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/15604
KARAR NO:2004/4330
KARAR TARİHİ:08.03.2004

KARAR ÖZETİ: İŞÇİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNİ HAKSIZ FESHİ

Davacıya yapılan zammın toplu sözleşmeden kaynaklanmayıp tamamen işverenin isteğine bağlı bir husus olduğu işverenin de takdir hakkını kullanarak işçilere münasip bir zam yaptığı anlaşılmaktadır. Yapılan bu ücret zammının yetersiz olduğu gerekçe gösterilerek işçinin iş sözleşmesini feshi haklı görülemez.

DAVA: Davacı, ihbar, kıdem ve kötüniyet tazminatlarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davayı reddetmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI:

Davacı iş akdinin haksız feshedildiğini belirterek kıdem ve kötüniyet tazminatı istemiştir.

Davalı ise savunmasında davacının verilen ücretini kabul etmediğinden işyerini terketmek suretiyle kendisinin feshettiğini savunmuştur.

Dinlenen davacı ve davalı tanıkları davacının işverence yapılan zammı kabul etmediğinden işyerini terkettiğini beyan etmişlerdir.

Mahkemece tanıkların beyanı yerinde görülmüş, kıdem ve ihbar tazminatı hüküm altına alınmıştır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden davacıya yapılan zammın toplu sözleşmeden kaynaklanmayıp tamamen işverenin isteğine bağlı bir husus olduğu işverenin de takdir hakkını kullanarak işçilere münasip bir zam yaptığı anlaşılmaktadır. Yapılan bu ücret zammının yetersiz olduğu gerekçe gösterilerek işçinin fesih hakkı haklı görülemez. Bu nedenle davanın reddi gerekirken mahkemece aksine düşüncelerle davanın kabulüne karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 08.03.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

**T.C.
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/15480
KARAR NO:2004/4782
KARAR TARİHİ: 11.03.2004**

KARAR ÖZETİ: KIDEM TAZMİNATI

Kıdem tazminatı hesabı yapılırken, mahkemece yapılacak iş davacının işe girdiği tarihten emeklilik tarihine kadar olan sürede, fesih nedeniyle çalışmadığı ve ücretsiz izin kullandığı süreleri nazara alamayarak davacının toplam kıdem tazminatı miktarını hesaplamak, ödenen miktarı düşüktükten sonra kalan miktarın bakiye kıdem tazminatı olarak kabulüne karar vermek, ödenen miktarların da ödeme tarihlerine kadar olan faizini de yine hüküm altına almaktır.

DAVA: Davacı, kıdem tazminatı ile yıllık izin ücretinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

I. Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, tarafların aşağıdaki bendler kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. 30.04.1987 tarihinde Belediyesinde şoför olarak çalışmaya başlayan davacının hizmet akdinin, 30.12.1992'de kullandığı treylerin üzerindeki paketli yükleyiciyi düşürerek hasar vermesi nedeniyle 1475 sayılı İş Yasasının 17/2 maddesi ve TİS nazara alınarak, bir disiplin kurulu kararı olmadan belediye başkanı tarafından feshedildiği, davacının Ankara İş Mahkemesinin/..... esasında kayıtlı, kıdem, ihbar tazminatına ilişkin dava açmasından sonra; 18.03.1993 tarihinde davalı belediyeye nakli sağlanırsa bu davadan vazgeçmeyi taahhüt ettiği ve vazgeçmesi üzerine 30.12.1992 tarihinde Belediyesinden ayrıldığına ve 01.04.1993 tarihinde davalı belediyede işe başladığına dair nakil ilmuhaberi düzenlendiği dosyadaki davalı belgelerinden anlaşılmaktadır.

Bu delil durumu karşısında önceki fesih işlemine rağmen kısa süre sonra yeniden işe alınarak davacının affedildiği anlaşıldığından bu tarihten önceki sürenin de kıdem tazminatı hesabında nazara alınması gerekir.

3. Mahkemece dava açıldıktan sonra ödenen kıdem tazminatının faizine ilişkin bir karar verilmiş değildir. Davacının, davalı belediyeye tazminatının 5 eşit taksitle ödenmesini kabul edip, bu gecikmeden doğan faiz ve her türlü dava hakkından vazgeçtiğine ilişkin tarihsiz dilekçesine itibar etmek mümkün değildir. Kaldı ki davalı belediyede geçen süreye ilişkin kıdem tazminatının dahi sekiz taksitle ödendiği izlenimi doğmaktadır.

Bu nedenle mahkemece yapılacak iş davacının işe girdiği tarihten emeklilik tarihine kadar olan sürede, fesih nedeniyle çalışmadığı ve ücretsiz izin kullandığı süreleri nazara alamayarak davacının toplam kıdem tazminatı miktarını hesaplamak, ödenen miktarı düşüktükten sonra kalan miktarın bakiye kıdem tazminatı olarak kabulüne karar vermek, ödenen miktarların da ödeme tarihlerine kadar olan faizini de yine hüküm altına almaktan ibarettir. Yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 11.03.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası

T.C.
YARGITAY
9 Hukuk Dairesi
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/17421
KARAR NO: 2004/6470
KARAR TARİHİ: 29.03.2004

KARAR ÖZETİ:İŞYERİNİN DEVRİ-ASKERLİK BORÇLANMASI-KIDEM TAZMİNATI
Emeklilik halinde kamu kuruluşlarında geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi esaslı borçlanılan askerlik süresinin kamu kurumundaki hizmet ile birleştirilmesi için kabul edilmiştir. Ancak birleştirilme için son işverenin kamu kuruluşu olması gerekir.

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI:

Davacı davalı işyerinin kamu kuruluşu iken özelleştirme kapsamında 1995 yılında davalı işverene satılarak devredildiğini alıcının devir sözleşmesine göre, iş sözleşmesi ile çalışanların 1475 sayılı Yasadan doğan haklarından sorumlu olduğunu davalının iş sözleşmesini feshettiğini, ancak ihbar tazminatı ödenmeden emekliye ayrıldığını, buna göre borçlanılan askerlik süresinin kıdem tazminatı hesabında dikkate alınması gerektiğini belirterek fark kıdem tazminatı isteğinde bulunmuştur.

Mahkemece istek kabul edilmiştir. Dairemizin yerleşik uygulaması ile 1475 sayılı İş Kanununun 14/II maddesi uyarınca emeklilik halinde kamu kuruluşlarında geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi esaslı borçlanılan askerlik süresinin kamu kurumundaki hizmet ile birleştirilmesi için kabul edilmiştir. Ancak birleştirilme için aynı madde gereği son işverenin kamu kuruluşu olması gerekir. Davacı kamu kurumunda çalışırken, bu işyeri özelleştirilmiş ve davacı satın alan ve özel tüzel kişiliği haiz davalı yanında iken iş sözleşmesi sona ermiştir. Buna göre devralan son işveren kamu kuruluşu değildir. Devir sözleşmesinde, 1475 sayılı Yasadan doğan haklardan sorumluluk, askerlik borçlanması süresini kapsamaz. Kaldı ki davacının iş sözleşmesi ihbar tazminatı ödenmek suretiyle davalı işverence feshedilmiştir. Fark kıdem tazminatı isteğinin reddi yerine kabulü hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 29.03.2004 gününde oy birliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/14817
KARAR NO: 2004/4141
KARAR TARİHİ: 04.03.2004

KARAR ÖZETİ: FAZLA MESAI

Bir işçinin her gün fazla mesai yaptığının kabulü hayatın olağan akışına uymaz.

DAVA : Davacı, kıdem, ihbar tazminatı, yıllık izin ve fazla çalışma ücreti, hafta ve genel tatil gündeliklerinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI:

1. Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Davacı işçinin üç yılı aşkın bir süre çalıştığı ve her iş günü 1.5 saat fazla mesai yaptığı kabul olunarak fazla çalışma alacağı hesaplanmıştır. Bir işçinin her gün fazla mesai yaptığının kabulü hayatın olağan akışına uymaz.

Gerçekten mazeret, hastalık, izin ve benzer ihtiyaçlar nedeniyle bir insanın zaman zaman fazla mesai yapmaması ihtimali her zaman mevcuttur. Bu itibarla fazla mesai alacağından makul bir indirim yapılarak sonuca gidilmelidir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 04.03.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY 9.
Hukuk Dairesi
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/14233
KARAR NO: 2004/3863
KARAR TARİHİ: 01.03.2004

KARAR ÖZETİ: KIDEM TAZMİNATI

Emekli Sandığına değerlendirmeye tabi tutularak ödenen emekli ikramiyesinin hesaplanan kıdem tazminatından mahsup edilerek hüküm altına alınması gerekir

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI:

1. Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Davacının memuriyetten önce iş sözleşmesine dayalı olarak geçen 09.10.1974- 01.06.1980 arası 3 yıl 4 ay 4 günlük hizmeti Emekli Sandığına değerlendirmeye tabi tutularak karşılığında emekli ikramiyesi ödendiğinden, bu süreye ait ödenen ikramiyenin hesaplanan kıdem tazminatından mahsup edilerek hüküm altına alınması gerekir. Mahkemece bu olgu dikkate alınmadan karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 01.03.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY
9 Hukuk Dairesi
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/18602
KARAR NO: 2004/7279
KARAR TARİHİ: 05.04.2004

KARAR ÖZETİ: İŞVERENİN HAKLI NEDENLE İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESHİ

Davacının nöbetçi iken nöbet yerini terkedip davalı sulama birliğine ait aracı amirlerinden izin almadan alkollü şekilde kullanarak şarmpole yatırması sebebiyle iş sözleşmesinin davalı işverence feshi haklı nedene dayanmaktadır.

DAVA : Davacı, ihbar, kıdem tazminatı, izin parası ile ilave 'tediye alacağı'nın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1. Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Davacının nöbetçi iken nöbet yerini terkedip davalı sulama birliğine ait aracı amirlerinden izin almadan alkollü şekilde kullanarak şarmpole yatırmasına sebep olduğu dosya içindeki belgelerinden ve davalı tanık ifadelerinden anlaşılmaktadır. Bu durumda hizmet aktinin davalı

işverence feshi haklı nedene dayandığından ihbar ve kıdem tazminatı isteğinin reddine karar verilmesi gerekirken mahkemece gerekçe dahi belirtilmeksizin anılan isteklerin kabulüne karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 05.04.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi
YARGITAY İLAMI
ESAS NO: 2003/17474
KARAR NO: 2004/6206
KARAR TARİHİ: 29.03.2004

KARAR ÖZETİ: İŞVERENİN HAKLI NEDENLE DERHAL FESİH HAKKINI KULLANMA SÜRESİ

İş sözleşmesini feshe yetkili makam olan genel kurul toplantıya çağırılmıştır. Fesih olay üzerine yapılan ilk olağanüstü genel kurulda gerçekleştirilmiştir. Feshe yetkili makam ve olayın gelişim süresi dikkate alındığında derhal fesih hakkını kullanma süresi geçmemiştir.

DAVA : Davacı, ihbar ve kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1. Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Dosyadaki bilgi ve belgelere göre davacının yeni yönetim kurulu üyelerinden ...'a 19.05.2001 tarihinde hakaret ettiği anlaşılmaktadır. Sözü edilen olay sonrası feshe yetkili makam olan genel kurul toplantıya çağırılmıştır. Olağanüstü genel kurulun toplantıya çağırılma prosedürü 05.06.2001 tarihine kadar devam etmiştir. Fesih olay üzerine gerçekleşen ilk olağanüstü genel kurulda gerçekleştirilmiştir. İş K. 18.maddede gösterilen sürenin feshe yetkili makam ve olayın gelişim süresi dikkate alınarak geçmediği anlaşılmıştır. Kıdem ve ihbar tazminatı isteklerinin reddi gerekirken kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 29.03.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.